

בתי ספר קהילתיים – על יסודיים קול קורא לבתי הספר

בית ספר קהילתי הוא בית ספר המושתת על התפיסה כי חינוך מבוסס על יחסי גומלין הדדיים עם הקהילה ולכן מטרתו היא ליצור זיקה בין בית הספר לקהילה. החינוך הקהילתי רואה את בית הספר כמפגש של אוכלוסיות, תכנים וארגונים, שביניהם מתרחש תהליך התורם לאיכותו של בית הספר והקהילה. מטרתו העיקרית של בית הספר היא מעורבות ואחריות של המורים, התלמידים ומשפחותיהם בקהילה, הם הקובעים את תוכניות הלימודים, אופן התוכניות והערכת התוכניות. לתלמידים יש אפשרות להתפתח ולפעול כתושבים ואזרחים פעילים התורמים ומשפיעים בקהילות שאליהן הם משתייכים.

בית הספר הקהילתי הוא המסגרת הארגונית המביאה למימושו של רעיון החינוך הקהילתי.

מטרות בית הספר הקהילתי –

1. חינוך לקראת מעורבות ואחריות קהילתית.
2. יצירת דפוסים של הידברות וקבלת החלטות, משותפים לאוכלוסיות בית הספר ולנציגי הקהילה.
3. ניצול יעיל ואחראי של משאבים (מבנים, כוח אדם של בית הספר ושל התושבים) לטובת בית הספר והקהילה.
4. חינוך לצריכה שקולה ויעילה של שעות הפנאי.
5. חינוך לאקטיביזם חברתי המקדם חוסן קהילתי.

כיצד פועל בית ספר קהילתי?

כאמור, בית הספר הקהילתי אמור להבנות מסגרות ושגרות המאפשרות לכל באי בית הספר ולקהילה להגיע להידברות והסכמה סביב נושאים שונים בהיבטים חברתיים-תרבותיים, לימודיים-חינוכי.

מסגרות כמו – מועצה ציבורית, ועדות אד הוק וועדות קבועות ועוד.

בבית הספר הקהילתי החינוך לשותפות מהווה ערך ומהות ועל כן בית הספר יבנה שגרות המאפשרות לכל באי בית הספר להתנסות הלכה למעשה בבניית שותפויות וקידום שיח רב תרבותי.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

עקרונות פדגוגיים – מאפייני המסגרת של התכנית ודרך פעולה מוצעת

- בתי ספר שיבחרו יהיו חלק מרשת בתי הספר הקהילתיים.
- בתי ספר יקיימו תהליכי הדרכה והכשרה לכלל באי בית הספר בחינוך לשותפות מעורבות ואחריות.
- בית הספר ישאף לשילוב כל הצוות החינוכי בתכנון התכנית וביישומה.
- בית הספר יציג תכנית פעולה הכוללת הכשרה, ליווי, מבנה ארגוני ותכנים העוסקים בחינוך קהילתי.
- בתי הספר יפעלו לשילוב הקהילה בתכנון תכנית העבודה המשותפת וביצועה, כגון: רשות מקומית, יחידות נוער, תנועות נוער ועוד.
- מנהל בית הספר ימנה רכז בהתאם לדרישות הסף של רכז חברתי
- מינוי הרכז יעשה בתאום עם מפקח מנהל חברה ונוער במחוז

תבחינים להכרה בבית הספר כבית ספר קהילתי –

א. תנאי סף:

על בתי הספר עבורם מוגשת הבקשה לעמוד בכל אלה:

1. מיושמת תכנית ליבה לשעת המחנך.
2. מתקיימת תכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית"
3. נציגי התלמידים משתתפים בוועדות קהילתיות בית ספריות.
4. מתקיים מפגש תקופתי בין הנהלת בית הספר לבין וועד ההורים המוסדי ומועצת התלמידים וגורמים נוספים בקהילה.
5. ביה"ס והבעלות מקצים משאבים לקידום החינוך הקהילתי בבית הספר.
6. ביה"ס מקיים קשרים ושותפויות עם גורמי הקהילה והרשות.
7. בעלי התפקידים בצוות החינוך החברתי לוקחים חלק בתכניות של פיתוח מקצועי שוטף בהתאם להנחיות המינהל.
8. נערך פיתוח מקצועי מטעם המינהל לצוות המורים טרם הפעלת התוכנית.
9. בית הספר מעודד את ההורים להיות שותפים, פעילים ולהציע יוזמות חינוכיות וקהילתיות
10. בבית הספר קיים רכז קהילתי, בחירת הרכז תעשה כאמור בתיאום עם מפקח מינהל ח"ן.

ב. פרופיל רכז קהילתי בבתי ספר קהילתיים :

- 1.1 בעל תואר ראשון/שני ממוסד מוכר להשכלה גבוהה
- 1.2 בעל ותק של 3 שנים בחינוך כיתה
- 1.3 סיים הכשרה של המינהל ובידו תעודת רכז מעורבות/רכז חינוך חברתי וכן עבר הכשרה נוספת מטעם המינהל לתפקיד רכז קהילתי.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

ג. המרכיבים המתוקצבים – היקף השתתפות המשרד:

ד.

הערה: לצורך ההקצאה יילקחו בחשבון שכבות ז'-י"ב (בבי"ס שש שנתית) או יו-י"ב (בבי"ס שלוש שנתית) כאשר השכבה הקובעת הינה השכבה בעלת מספר הכיתות הגבוהה ביותר.

מפתח התקצוב:

1. בתי ספר המקיימים פעילות קהילתית שנתית בשיתוף תלמידי בית הספר, הורים והקהילה הקרובה:
עד 5 כיתות בשכבה - 2 שעות שנתיות;
מ 6 כיתות ומעלה בשכבה - 3 שעות שנתיות;

נוהל ובקרה:

על מנהל בית הספר להגיש דו"ח למפקח מינהל ח"ן במחוז בהתאם לפורמט שייקבע ע"י המשרד.
בית ספר שיתברר כי לא הקפיד על ביצוע הקריטריונים ו/או שהרכז אינו עומד בתנאי הסף על אף שהתחייב לכך – תקוזז ההקצבה שניתנה לו.

ה. נוהל הגשת הבקשה לאישור בית הספר כבית ספר קהילתי ולוחות זמנים

1. מנהל בית הספר ימלא את הטופס המצורף.
2. הטופס ישלח במייל למנהל חברה ונוער במחוז אליו משויך בית הספר **עד ליום א' כ"ח באלול תשע"ז 20.8.2017**
3. לאחר בדיקת היתכנות, יודיע מנהל חברה ונוער במחוז על החלטתו לגבי אישור או דחייה של הבקשה **עד ליום שני ה' בתשרי תשע"ח 25.9.2017**

אישור, הדרכה וליווי:

פיקוח מינהל חברה ונוער יאשר ידריך וילווה את בית הספר.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

לפרטים נוספים

גל איובי - מדריכה ארצית חינוך חברתי

galay@education.gov.il

02-5603193/3174

בברכה,

חנה ארז

מפקחת ארצית

ממונה חינוך חברתי בבתי הספר העל יסודיים

העתקים:

מר דני רוזנר, מנהל מינהל חברה ונוער

מר יפתח גיא, סגן מנהל מינהל חברה ונוער

מר יובל בנימין, סגן מנהל המינהל תקציבים ומינהל

גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי

מר אבי קמינסקי, יו"ר האיגוד למנהלי מחלקות החינוך בארץ

מר שמעון שמעון ממונה פיקוח רשותי

מר איתן טימן, מנהל אגף חברתי קהילתי תלמידים ונוער

גב' חנה ארז, מפקחת ארצית ממונה ח"ח בבתי הספר העל יסודיים

גב' שוש שפיגל ממונה חינוך חברתי חמ"ד

מנהלי מינהל חברה ונוער במחוזות

ממונים מחוזיים אגף ח"ח"ק

ממוני ח"ח"ק בבעלויות

מפקחים רשותיים

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

אנשי קשר
מנהלי מנהל ונוער במחוזות

שם הממונה	מחוז	דוא"ל	טלפון
אבי בן-שושן	צפון	avrahambe@education.gov.il	050-6282678
עינב שוורץ	חיפה	einavys@education.gov.il	050-6280177
יפה צדקיהו	ירושלים	yafati@education.gov.il	050-6282454
רפי דהן	מרכז	rafida@education.gov.il	050-6282985
חנה שוורץ	תל אביב	chanash@education.gov.il	050-6282987
אלי שטרית	דרום	elish2@EDUCATION.GOV.IL	050-6282439
ג'לאל ספדי	חברה ערבית	galalsf@education.gov.il	050-6282848
ראובן לייבל	התיישבותי	reuveni@kfar-olami.org.il	050-6225349
מאיר אסרף	חרדי	meiras@education.gov.il	050-6282290

ממוני מנהל חברה ונוער במחוזות

שם הממונה	מחוז	דוא"ל	טלפון
דבורה בן ששון	צפון	dvorabe@education.gov.il	054-6213283
גילה בורנשטיין	חיפה	gilabo@education.gov.il	050-6283577
חווה אברבאנל	ירושלים	havaha@education.gov.il	052-2552792
אילנית שפרוט	מרכז	ilanitav@education.gov.il	050-7689279
ורד פינקלשטיין	תל אביב	veredfi@education.gov.il	050-6282219
ענת זמל	התיישבותי	anatz@kfar-olami.org.il	0506225287
איילה חגיגי	דרום	ayalaha@education.gov.il	052-5349509
שוש שפיגל	חמ"ד	shoshishp@education.gov.il	050-6282923
עלי הייכל	חברה ערבית	aliha@education.gov.il	050-6282384
שרי בכר	חרדי	sariba22@gmail.com	050-8669355
חנה ארז	מפקחת ממונה חח"ק ארצית	hanaer@education.gov.il	050-6282992

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
טופס רישום לבתי ספר קהילתיים- תשע"ח

בתי"ס המעוניינים להענות לקול קורא להיכלל ברשת בתי ספר קהילתיים- תשע"ח

אנא מלאו טופס זה והעבירו למנהל מנהל ח"ן במחוז עד ליום א' כ"ח באלול תשע"ז 20.8.2017

על פי רשימת אנשי הקשר המצ"ב לעיל

שם בית הספר _____ סמל מוסד _____ מחוז _____

שם מנהל/ת ביה"ס _____ טלפון מנהל/ת ביה"ס _____ טלפון ביה"ס _____
 מייל _____

שם הרשות _____ שם הבעלות _____ סמל הבעלות _____

מספר כיתות בבי"ס

שכבה	ז'	ח'	ט'	י'	יא'	י"ב
מספר כיתות תקניות						

שם הרכז המיועד לתפקיד _____ ת"ז _____

תואר אקדמי- B.A / M.A

סיים/ לא סיים קורס הכשרת רכזים חברתיים/מעורבות חברתית כן / לא

התאמה לקריטריונים:

האם בביה"ס מתקיימים התנאים הבאים ?

סמנו X בהתאם לתמונת המצב בביה"ס

לא	כן	
		מיושמת תכנית ליבה לשעת המחנך .
		מתקיימת תכנית" התפתחות אישית ומעורבות חברתית"
		נציגי התלמידים משתתפים בוועדות קהילתיות בית ספריות .
		מתקיים מפגש תקופתי בין הנהלת בית הספר לבין וועד ההורים המוסדי ומועצת התלמידים וגורמים נוספים בקהילה .
		ביה"ס והבעלות מקצים משאבים לקידום החינוך הקהילתי בבית הספר .
		ביה"ס מקיים קשרים ושותפויות עם גורמי הקהילה והרשות.
		בעלי התפקידים בצוות החינוך החברתי לוקחים חלק בתכניות של פיתוח מקצועי שוטף בהתאם להנחיות המינהל.
		נערך פיתוח מקצועי מטעם המינהל לצוות המורים טרם הפעלת התוכנית.
		בית הספר מעודד את ההורים להיות שותפים, פעילים ולהציע יוזמות חינוכיות וקהילתיות